

[Erik Andersen (Fr.borg amt.)]

områder får indflydelse og medbestemmelse. Forslaget om lønmodtagernes medejendomsret til erhvervslivets kapitalgrundlag gennem en andel af den kapitaltilvækst, der år for år sker i erhvervslivet, er ikke en bremse på demokratiet, men et forsøg på at skabe ligestilling mellem de to faktorer, arbejdskraft og kapital, der begge er lige uundværlige for erhvervslivets trivsel.

Regeringen har allerede gennem handling bekræftet, at den ikke anser lønmodtagernes medejendomsret som en undskyldning for ikke at gøre noget ved de konkrete erhvervs- og arbejdsmarkedsforhold. Jeg skal blot nævne nogle få af de love, der er vedtaget inden for det sidste år.

Den nye aktieselskabslov medfører, at lønmodtagerne alene i kraft af deres status som lønmodtagere bliver repræsenteret i aktieselskabernes bestyrelser fra januar 1974.

Arbejdsretsloven, der blev gennemført i sidste samling i fuld enighed, demokratiserer retstilstanden på arbejdsmarkedet og gør det muligt at inddrage menneskelige og miljømæssige faktorer i de kendelser, der for fremtiden afsiges i arbejdsretten.

Ændringerne i arbejderbeskyttelsesloven placerer sikkerhedsrepræsentanten som en central del af virksomhedernes sikkerhedsarbejde og skaber samtidig visshed for, at de som personer får mulighed for at udføre det pålagte sikkerhedsarbejde uden at risikere afsked.

Der blev også gennemført en ny og moderne sømandslov, der også i stor udstrækning demokratiserer forholdene for dem, der arbejder som sejlene erhvervstagere.

Det vil sikkert også være rigtigt at nævne, at regeringen agter at fremsætte forslag om en fuldstændig ændring af arbejderbeskyttelseslovgivningen, så den kommer til at fremtræde som en moderne, human lov om arbejdsmiljø.

Man kan altså ikke med rimelighed hævde, at regeringen og socialdemokratiet alene søger demokratiserings- og arbejdsmarkedsproblemerne løst gennem fremsættelse af de lovforslag, vi i dag har til første behandling. Når lovforslaget om lønmodtagernes medejendomsret af modstanderne er blevet trukket frem som noget, der kunne vente eller som noget helt overflødigt, skyldes det

sikkert ikke noget ønske om at give lønmodtagerne medbestemmelse og medejendomsret på en anden måde, men alene ønsket om at bevare den nuværende konsultative status, som lønmodtagerne har i det samarbejdende erhvervsliv. Forslagets gennemførelse vil betyde, at der bliver bygget et stærkt sikkerhedsnet under de fortsatte demokratiseringsbestrebelse i dansk erhvervsliv. På samme måde som tillidsmændene gennem årene har haft stærke organisationer til at varetage deres interesser, beskytte dem mod usaglige afskedigelser og give dem den fornødne uddannelse, vil den centrale fond beskytte og skærme lønmodtagernes videreudvikling af medbestemmelsesretten, give den enkelte sikkerhed og påtage sig at yde den uddannelse og den service, der er nødvendig for at få demokratiet til at fungere som en realitet i erhvervslivet.

Da kritikerne ikke havde held til at standse socialdemokratiets debat om lønmodtagernes medejendomsret gennem påstanden om, at en sådan medejendomsret var overflødig og unødvendig for at gennemføre demokratiet på arbejdspladsen, blev kritikken rettet mod andre områder. Fondens struktur og valgmetoden til de styrende organer var ét område. Måden, hvorpå fonden tilvejebringes gennem bidrag beregnet i forhold til virksomhedernes lønsom, var et andet område. Et tredje og meget kritiseret område var genanbringelsen af fondens midler i de enkelte virksomheder. Som fjerde og sidste område skal jeg nævne, at man også kritiserede udformningen af den enkelte lønmodtagers personlige ejendomsret og dermed retten til efter et nærmere fastsat åremål at udtage sin andel af fonden.

Jeg skal til hvert af disse 4 punkter knytte nogle kommentarer og nogle bemærkninger.

Fonden er efter vor opfattelse nødvendig for at sikre demokratiseringen af erhvervslivet. Den giver den enkelte lønmodtager størst mulig sikkerhed for hans personlige andel. Uanset om en virksomhed klarer sig i konkurrencen eller bukker under, har lønmodtageren sikkerhed for sin andel. Fondens vil garantere, at den enkelte ikke taber alt, hvad han eller hun gennem en kortere eller en længere arbejdsperiode har opnået ejendomsret til. Fondens vil også betyde, at alle